OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
Odpowiedzialności Cywilnej
tekst jednolity

Strony umowy ubezpieczenia

§ 1

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (zwane dalej OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA" Spółka Akcyjna (zwane dalej Wartą) z osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nie będącymi osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną (zwanymi dalej Ubezpieczającymi).
2. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na cudzy rachunek (Ubezpieczonego).

Wyjaśnienie niektórych pojęć użytych w OWU

§ 2

Przez użyte w OWU określenia rozumie się:

1) **franszyza redukcyjna** – ustalona kwotowo lub procentowo w umowie ubezpieczenia wartość, którą każdorazowo potrąca się od odszkodowania należnego każdemu poszkodowanemu z tytułu naprawienia szkody z zastrzeżeniem, że franszyzy redukcyjnej nie potrąca się od odszkodowania za szkodę osobową;
2) **odszkodowanie** – świadczenie pieniężne należne poszkodowanemu w świetle przepisów prawa w związku ze szkodą osobową lub rzeczową, za którą Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność cywilną; w przypadku szkody osobowej odszkodowanie obejmuje również zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, jeżeli jest ono należne poszkodowanemu w świetle przepisów prawa;
3) **osoby bliskie** - małżonek, konkubent, konkubina, rodzeństwo, rodzice, ojczym, macocha, dzieci, pasierbowie, teściowie, zięciowie, synowe, dziadkowie, wnuki, przysposobieni, przysposabiający, opiekunowie w charakterze rodziców, osoby przyjęte na wychowanie;
4) **podwykonawca** – osoba fizyczna nie będąca pracownikiem w rozumieniu OWU oraz osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną posiadająca zdolność prawną, której Ubezpieczający powierzył wykonanie określonych czynności, prac lub usług;
5) **poszkodowany** – każda osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, z wyłączeniem Ubezpieczającego, której w świetle przepisów prawa Ubezpieczający zobowiązany jest wypłacić odszkodowanie;
6) **pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona przez Ubezpieczającego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy cywilnoprawnej z wyłączeniem osoby fizycznej, która zawarła z Ubezpieczającym umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca; za pracownika uznaje się również praktykanta lub wolontariusza, któremu Ubezpieczający powierzył wykonywanie określonych czynności;

7) **produkt** – rzecz ruchoma, choćby została połączona z inną rzeczą, a także zwierzęta i energia, sprzedane lub dostarczone przez Ubezpieczającego;
8) **przedsiębiorca** – osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową;
9) **szkoda osobowa** - wyrażony w pieniądzu uszczerbek poniesiony przez poszkodowanego wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, w tym śmierci w następstwie takiego zdarzenia;
10) **szkoda rzeczowa** - wyrażony w pieniądzu uszczerbek poniesiony przez poszkodowanego wskutek uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy ruchomych lub nieruchomości;
11) **czysta szkoda majątkowa** - wyrażony w pieniądzu uszczerbek poniesiony przez poszkodowanego wskutek zdarzeń innych niż wymienione w definicji szkody osobowej i szkody rzeczowej zawartej w OWU;
12) **szkoda seryjna** – traktowane łącznie jako jedna szkoda, wszystkie szkody spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe wynikłe z tej samej przyczyny, w tym spowodowane wprowadzeniem do obrotu serii produktów posiadających taką samą wadę; Warta ponosi odpowiedzialność za szkodę seryjną, jeżeli pierwszy z wypadków ubezpieczeniowych powodujących szkody traktowane jako szkoda seryjna, miał miejsce w okresie ubezpieczenia;
13) **Ubezpieczony** - osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, na której rachunek Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia, wskazana jako Ubezpieczony w dokumencie ubezpieczenia; ilekroć w OWU mowa jest o Ubezpieczającym rozumie się przez to również Ubezpieczonego, z wyłączeniem przepisów OWU regulujących: zawarcie umowy ubezpieczenia (§ 10), rozwiązanie umowy (§ 14 ust. 1, 2 i 3), zobowiązanie do zapłaty składki oraz zasady zwrotu składki (§ 11, § 14 ust. 4), zasady ustalania i zmiany sumy ubezpieczenia (§ 8);
14) **wartości pieniężne** – pieniądze będące w kraju lub za granicą prawnym środkiem płatniczym (waluta polska lub waluty obce), a także weksle, czeki, akredytywy, polecenia wypłat, przekazy i inne dokumenty bankowe i finansowe płatne w walucie polskiej lub walutach obcych, karty płatnicze, znaki akcyzy oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły a także platyna i pozostałe metale z grupy platynowców;
15) **wprowadzenie produktu do obrotu** – przekazanie produktu przez Ubezpieczającego innym podmiotom skutkujące trwałym lub tymczasowym ustaniem faktycznego władztwa Ubezpieczającego nad rzeczą;
16) **wypadek ubezpieczeniowy** – zdarzenie polegające na uszkodzeniu ciała, rozstroju zdrowia, uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy ruchomych lub nieruchomości, powodujące szkodę;
    przyjmuje się, że:
    a) w razie wątpliwości za datę powstania wypadku ubezpieczeniowego uznaje się dzień, w którym stwierdzono zaistnienie uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia, uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy ruchomych lub nieruchomości;
    b) w przypadku wypadku ubezpieczeniowego powodującego szkodę osobową za datę powstania wypadku przyjmuje się dzień, w którym po raz pierwszy zostało

stwierdzone badaniem lekarskim uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, jeżeli ustalenie daty powstania wypadku zgodnie z pkt. a powyżej rodzi wątpliwości;

c) za datę wypadku ubezpieczeniowego powodującego szkodę seryjną uznaję się chwilę, w której miał miejsce pierwszy z wypadków ubezpieczeniowych wynikłych z tej samej przyczyny, w tym pierwszy z wypadków ubezpieczeniowych spowodowanych przez produkty posiadające taką samą wadę.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 3

1. Warta ubezpiecza odpowiedzialność cywilną za szkody osobowe i rzeczowe, którą w myśl przepisów prawa Ubezpieczający ponosi w związku z prowadzeniem określonej w umowie ubezpieczenia działalności i posiadaniem mienia wykorzystywanego w tej działalności lub wprowadzeniem do obrotu produktu określonego w umowie ubezpieczenia, jeżeli wypadek ubezpieczeniowy miał miejsce w okresie ubezpieczenia.
2. W przypadku odpowiedzialności cywilnej związanej z wprowadzeniem produktu do obrotu Warta ponosi odpowiedzialność, jeżeli produkt został wprowadzony do obrotu w okresie ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia obejmuje również wypadki ubezpieczeniowe spowodowane przez produkty wprowadzone do obrotu w okresach ubezpieczenia poprzednich umów zawartych z Wartą pod warunkiem, że łącznie z poprzednimi umowami tworzy nieprzerwany ciąg kolejnych umów ubezpieczenia zawartych na podstawie OWU z takim samym zakresem ubezpieczenia (rodzaj produktu, zastosowane klauzule lub postanowienia dodatkowe) odpowiedzialności cywilnej związanej z wprowadzeniem produktu do obrotu.
3. Warta ponosi odpowiedzialność, jeżeli roszczenia poszkodowanych związane z ubezpieczoną odpowiedzialnością cywilną Ubezpieczającego zostaną zgłoszone przed upływem ustawowego terminu przedawnienia roszczeń.
4. Zakresem ubezpieczenia objęte są szkody osobowe i rzeczowe spowodowane nieumyślnie, w tym wskutek rażącego niedbalstwa, przez Ubezpieczającego lub jego pracowników.
5. Warta ponosi odpowiedzialność za straty, które poszkodowany poniósł (*rzeczywiste straty*) oraz korzyści, które mógłby osiągnąć (*utracone korzyści*), stanowiące szkody osobowe lub rzeczowe, z zastrzeżeniem wyjątków ustalonych w Klauzulach Nr 12-14 wg Załącznika Nr 1 do OWU.
6. Szkody osobowe i rzeczowe objęte są zakresem ubezpieczenia bez względu na to, czy w myśl przepisów prawa Ubezpieczający ponosi za nie odpowiedzialność cywilną o charakterze pozaumownym (OC deliktową), czy też odpowiedzialność cywilną wynikającą z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (OC kontraktową).
7. Szkody wyrządzone przez produkty znajdujące się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej albo czynności, prace lub usługi wykonywane poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej niezależnie od miejsca siedziby lub zamieszkania poszkodowanego i miejsca wystąpienia

poszkodowanego przeciwko Ubezpieczającemu z roszczeniem, w tym z roszczeniem regresowym.

8. Niezależnie od postanowień § 7 ust.1 pkt.16 zakresem ubezpieczenia objęta jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego za szkody wynikające z wypadków ubezpieczeniowych powstałych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wyrządzone:
   1) przez pracowników Ubezpieczającego podczas zagranicznych delegacji służbowych, z wyłączeniem szkód powstałych w związku z wykonywaniem czynności, prac lub usług w ramach działalności prowadzonej przez Ubezpieczającego;
   2) konsumentom przez produkty sprzedane lub dostarczone konsumentom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

   z wyłączeniem szkód spowodowanych przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady, Australii oraz szkód będących przedmiotem postępowania i orzeczeń sądów tych państw niezależnie od miejsca wypadku ubezpieczeniowego.
9. Umowa ubezpieczenia - według wyboru Ubezpieczającego określonego we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia – może obejmować: odpowiedzialność cywilną związaną z prowadzeniem działalności i posiadaniem mienia wraz z odpowiedzialnością cywilną związaną z wprowadzeniem produktu do obrotu, wyłącznie odpowiedzialność cywilną związaną z prowadzeniem działalności i posiadaniem mienia albo wyłącznie odpowiedzialność cywilną związaną z wprowadzeniem produktu do obrotu.
10. Zakres ubezpieczenia może ulec modyfikacji, za opłatą dodatkowej składki, poprzez zastosowanie klauzul wymienionych w Załączniku Nr 1 do OWU.
11. Ustalony w umowie zakres ubezpieczenia określa się w dokumencie ubezpieczenia.

Zobowiązania Warty z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia

§ 4

1. W zakresie określonym w umowie ubezpieczenia i OWU Warta jest zobowiązana do wypłaty poszkodowanemu odszkodowania w granicach sumy ubezpieczenia z uwzględnieniem limitów ubezpieczenia, jeżeli zostały one ustalone.
2. Ponadto w zakresie szkód objętych ubezpieczeniem Warta jest zobowiązana do:
   1) poniesienia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców lub ekspertów powołanych przez Wartę lub za jej zgodą w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody;
   2) zwrotu kosztów poniesionych przez Ubezpieczającego po zaistnieniu wypadku ubezpieczeniowego w celu zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonych osób lub mienia przed szkodą lub zmniejszenia rozmiaru szkody, uzasadnionych okolicznościami;
   3) poniesienia niezbędnych kosztów obrony sądowej przed roszczeniami poszkodowanych w sporze cywilnym lub niezbędnych kosztów postępowania pojednawczego, o ile są one prowadzone zgodnie z zaleceniami Warty; jeżeli nie umówiono się inaczej w zakresie czynności adwokackich i czynności radców prawnych Warta jest zobowiązana do poniesienia wymienionych powyżej kosztów obrony w wysokości ustalonej wg stawek określonych rozporządzeniem w sprawie

opłat za czynności adwokackie oraz rozporządzeniem w sprawie opłat za czynności radcy prawnego.

3. Koszty, o których mowa w ust. 2 pokrywane są w granicach sumy ubezpieczenia.

Wyłączenia dotyczące zakresu odpowiedzialności Warty

§ 5

1. Na podstawie odrębnych warunków ubezpieczana jest odpowiedzialność cywilna:
   1) będąca przedmiotem obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej, do zawarcia których Ubezpieczający zobowiązany jest mocą przepisów ustawy lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy, z tytułu: wykonywania określonego zawodu lub czynności, prowadzenia określonego rodzaju działalności lub posiadania określonego mienia (w tym pojazdów mechanicznych);
   2) związana z wykonywaniem określonego zawodu (tzw. odpowiedzialność cywilna zawodowa); związana z życiem prywatnym osoby fizycznej; wynikająca z umowy przewozu lub umowy spedycji;
   3) związana z posiadaniem, użytkowaniem lub prowadzeniem maszyn i urządzeń latających lub pływających oraz związana z prowadzeniem działalności w zakresie obsługi, serwisowania, naprawy, czyszczenia, załadunku lub rozładunku maszyn i urządzeń latających lub pływających, działalnością portów morskich i lotniczych.
2. Odpowiedzialność cywilna, o której mowa w ust. 1 pozostaje poza zakresem ubezpieczenia OWU.

§ 6

1. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane:
   1) umyślnie, przy czym za szkody spowodowane umyślnie uznaje się również szkody spowodowane przez produkt albo wykonywaniem czynności, pracy lub usługi, jeżeli wadliwość produktu wprowadzanego do obrotu albo wadliwość wykonywanej czynności, pracy lub usługi była znana Ubezpieczającemu lub jego pracowników, osób działających na zlecenie, w imieniu i na rzecz Ubezpieczającego;
   2) przez osoby znajdujące się w stanie nietrzeźwości w rozumieniu kodeksu karnego lub pod wpływem środka odurzającego;
   3) osobom bliskim Ubezpieczającego;
   4) przez maszyny, urządzenia lub pojazdy nie posiadające aktualnych badań stanu technicznego, jeżeli obowiązek posiadania takich badań wynika z przepisów prawa, o ile stan techniczny był przyczyną szkody;
   5) promieniowaniem jonizującym, laserowym lub maserowym, skażeniem radioaktywnym, polem magnetycznym lub elektromagnetycznym;
   6) przez azbest lub produkty zawierające azbest w jakiejkolwiek postaci lub ilości;
   7) powolnym oddziaływaniem temperatury, gazów, pary, wilgoci, dymu, sadzy, pyłu, wyciekania, wstrząsów, hałasu, zagrzybienia oraz osiadaniem lub osuwaniem gruntów wskutek zalania stojącymi lub płynącymi wodami;

8) wskutek aktywnego lub pasywnego, pośredniego lub bezpośredniego oddziaływania wyrobów tytoniowych na organizm ludzki;
9) uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, planów, zbiorów archiwalnych i kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, dzieł sztuki, futer naturalnych;
10) w związku z działaniami wojennymi, stanem wojennym, rewolucją, rebelią, rewoltą, przewrotem politycznym, zamieszkami, niepokojami społecznymi, strajkiem, aktami terroryzmu lub sabotażu;
11) wykonywaniem czynności medycznych lub innych czynności wykonywanych w celach leczniczych oraz prowadzeniem badań o charakterze medycznym;
12) wykonywaniem czynności doradztwa: prawnego, podatkowego, ekonomicznego, finansowego, gospodarczego, inwestycyjnego, personalnego, technicznego, informatycznego, przy ubieganiu się o dofinansowanie z różnego rodzaju funduszy i wszelkich innych czynności wykonywanych w ramach doradztwa lub konsultingu;
13) prowadzeniem różnego rodzaju rozliczeń finansowych lub rozliczeń w zakresie świadczeń publicznych, działalnością w zakresie gromadzenia i udzielania informacji o podmiotach gospodarczych i dłużnikach oraz wykonywaniem czynności w zakresie projektowania, pośrednictwa finansowego, kredytowego lub innego rodzaju pośrednictwa;
14) w związku z tworzeniem, dostarczaniem, wdrażaniem oprogramowania informatycznego;
15) naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych, nazw fabrycznych, licencji, przepisów o ochronie danych osobowych oraz w związku z informacjami przekazanymi w formie reklamy;
16) przez produkt, którego właściwości nie zostały należycie sprawdzone przed wprowadzeniem do obrotu albo przez czynności, prace lub usługi, których właściwości nie zostały należycie sprawdzone przed wykonaniem, uwzględniając stan nauki i techniki w chwili wprowadzenia produktu do obrotu lub w chwili wykonania czynności, prac lub usług;
17) uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą samego produktu (szkody w produkcie);
18) w związku z wycofaniem z obrotu produktów albo wyrobów lub artykułów zawierających te produkty;
19) przez produkt nie posiadający ważnego atestu, certyfikatu, zezwolenia dopuszczającego do obrotu, o ile taki atest, certyfikat, zezwolenie jest wymagane przez przepisy prawa;
20) przez produkt niepełnowartościowy wprowadzony do obrotu z informacją o wadzie w takim zakresie, w jakim szkoda została wyrządzona wiadomą wadą produktu;
21) przez produkt zawierający ludzką krew lub osocze albo inne substancje krwiopochodne ludzkiego pochodzenia;
22) przez genetycznie zmodyfikowany składnik GMO (organizmu zmodyfikowanego genetycznie) lub jakiekolwiek białko pochodzące z tego składnika;
23) przez produkty stanowiące elementy, podzespoły, części lub wyposażenie statków powietrznych.

2. Ponadto zakres odpowiedzialności Warty nie obejmuje:

1) szkód osobowych spowodowanych toksycznym oddziaływaniem następujących substancji lub jakichkolwiek produktów zawierających takie substancje, niezależnie od ich chemicznej, rodzajowej, przemysłowej, firmowej lub handlowej nazwy: atrazyna, chromianowany arsenian miedzi (CCA), ołów jako środek powodujący zanieczyszczenie, farby ołowiowe, eter metylo-tert-butylowy (MTBE), eter okta-bromo-difenylowy (OBDE), sulfonian perfluorooktanowy (PFOS), trójbutylocyny (TBT), mocznik formaldehydowy oraz następujące trwałe zanieczyszczenia organiczne (POP): aldryna, chlordan, DDT, dieldryna, dioksyny, endryna, furany, heptachlor, heksachlorobnzen, mireks, bifenyle polichlorowane (PCB), toksafen;
2) szkód, których naprawienie uregulowane jest przepisami prawa geologicznego i górniczego;
3) szkód, których naprawienie dochodzone jest na podstawie przepisów o rękojmi za wady, gwarancji jakości lub sprzedaży konsumenckiej;
4) nałożonych na Ubezpieczającego grzywien, kar administracyjnych lub sądowych, w tym również odszkodowań o charakterze karnym (*punitive & exemplary damages*), kar umownych oraz innych kar o charakterze pieniężnym;
5) odpowiedzialności Ubezpieczającego wykraczającej poza ustawowy zakres odpowiedzialności oraz wynikającej z umownego przejęcia przez Ubezpieczającego odpowiedzialności innych podmiotów;
6) czystych szkód majątkowych.

§ 7

1. O ile zakres ubezpieczenia nie został zmodyfikowany poprzez zastosowanie odpowiednich klauzul zawartych w Załączniku Nr 1 do OWU, Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
   1) poniesione przez pracowników; niniejsze wyłączenie dotyczy również szkód poniesionych przez osoby bliskie pracownika wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia pracownika oraz szkód związanych z uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą rzeczy, których współposiadaczem jest pracownik;
   2) powstałe w związku z posiadaniem, użytkowaniem lub prowadzeniem wózków widłowych;
   3) wyrządzone Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu objętemu tą samą umową ubezpieczenia;
   4) powstałe w związku z wykonywaniem czynności, prac lub usług przez podwykonawcę;
   5) spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe po przekazaniu odbiorcy przedmiotu czynności, prac lub usług świadczonych przez Ubezpieczającego wynikłe z wadliwego wykonania tych czynności, prac lub usług;
   6) związane z uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą rzeczy ruchomych lub nieruchomości znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego;
   7) związane z uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą rzeczy ruchomych przekazanych lub udostępnionych Ubezpieczającemu w celu wykonania ich obróbki, naprawy, kontroli, czyszczenia lub innych podobnych czynności w ramach usługi świadczonej przez Ubezpieczającego, spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe podczas dokonywania tych czynności;

8) związane z uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą rzeczy ruchomych lub nieruchomości, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze;
9) wynikające z wypadków ubezpieczeniowych spowodowanych przez produkty wprowadzone do obrotu przed datą rozpoczynającą okres ubezpieczenia ustalony w pierwszej zawartej z Wartą na podstawie OWU umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej związanej z wprowadzeniem produktu do obrotu;
10) powstałe wskutek trwałego połączenia lub zmieszania wadliwego produktu z innymi rzeczami w celu wytworzenia wyrobu finalnego lub dalszej obróbki wadliwego produktu w celu wytworzenia wyrobu finalnego, z zastrzeżeniem, że niniejsze wyłączenie nie dotyczy szkód osobowych i rzeczowych wyrządzonych przez wadliwy wyrób finalny;
11) powstałe wskutek zamontowania, umocowania lub położenia wadliwego produktu polegające na poniesieniu kosztów usunięcia produktu wadliwego i zastąpienia go produktem niewadliwym;
12) powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem, że niniejsze wyłączenie nie dotyczy szkód osobowych i rzeczowych wyrządzonych przez te rzeczy;
13) powstałe w związku z przedostaniem się substancji chemicznej do powietrza, wody lub gruntu;
14) spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń wymienionych w Ustawie o chorobach zakaźnych i zakażeniach;
15) spowodowane działaniem materiałów wybuchowych lub fajerwerków;
16) spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz szkody spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będące przedmiotem postępowania i orzeczeń sądów zagranicznych.

2. W przypadku zastosowania klauzul Warta ponosi odpowiedzialność za szkody wymienione w ust.1 w zakresie ubezpieczenia określonym w tych klauzulach. Wyłączenia odpowiedzialności z §§ 5 – 7 nie będące przedmiotem ubezpieczenia zastosowanych klauzul pozostają w mocy.

Suma ubezpieczenia

§ 8

1. Suma ubezpieczenia jest to kwota ustalona w umowie ubezpieczenia, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Warty z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, sumę ubezpieczenia ustala się w odniesieniu do jednego i do wszystkich wypadków ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia, łącznie dla szkód osobowych i rzeczowych.
3. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu każdorazowo o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania.
4. Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia można ustanowić limity w ramach sumy ubezpieczenia – dla jednego i dla wszystkich wypadków ubezpieczeniowych w okresie ubezpieczenia – w odniesieniu do określonego zakresu ubezpieczenia (w tym klauzul) z zastrzeżeniem, że:

1) wypłata odszkodowania z zakresu ubezpieczenia, dla którego został ustanowiony limit, zmniejsza każdorazowo ten limit o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do jego całkowitego wyczerpania i jednocześnie powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia o tę kwotę;
2) w przypadku, gdy szkoda mieści się w więcej niż jednym zakresie ubezpieczenia, dla którego został ustanowiony limit, wypłata odszkodowania dotyczącego tej szkody równocześnie zmniejsza każdy z limitów ustanowionych dla zakresów ubezpieczenia obejmujących tę szkodę.

5. Za zgodą Warty na wniosek Ubezpieczającego suma ubezpieczenia może zostać podwyższona lub uzupełniona do pierwotnej wysokości za opłatą dodatkowej składki.

Okres ubezpieczenia

§ 9

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na czas określony, w którym Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej, wskazany w dokumencie ubezpieczenia (okres ubezpieczenia).
2. Okres ubezpieczenia trwa 12 miesięcy (jeden rok), chyba że umówiono się inaczej.
3. Jeżeli nie umówiono się inaczej, Warta ponosi odpowiedzialność od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, chyba że umowa ubezpieczenia uzależnia rozpoczęcie odpowiedzialności od opłacenia składki lub pierwszej raty składki – w takim przypadku odpowiedzialność Warty rozpoczyna się od dnia następnego po opłaceniu składki lub pierwszej raty składki.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 10

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku, stanowiącego integralną część umowy ubezpieczenia, skierowanego do Warty i określającego co najmniej:
   1) imię i nazwisko lub nazwę (firmę) Ubezpieczającego i Ubezpieczonego oraz jego adres zamieszkania lub siedziby;
   2) rodzaj działalności, produktu, zakresu terytorialnego, z którymi związana jest odpowiedzialność cywilna mająca być przedmiotem ubezpieczenia;
   3) zakres wnioskowanej ochrony ubezpieczeniowej;
   4) sumę ubezpieczenia;
   5) okres ubezpieczenia;
   6) przychód z prowadzonej działalności;
   7) dane dotyczące przyczyny, liczby i wartości dotychczasowych roszczeń zgłoszonych wobec Ubezpieczającego/Ubezpieczonego oraz wypłaconych odszkodowań w zakresie odpowiedzialności cywilnej mającej być przedmiotem ubezpieczenia.
2. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich niezbędnych danych lub został sporządzony wadliwie Warta ma prawo zobowiązać Ubezpieczającego do uzupełnienia wniosku. Ubezpieczający na wezwanie Warty dokonuje uzupełnienia wniosku lub sporządza nowy wniosek.

3. Ubezpieczający zobowiązany jest do poinformowania Warty o wszystkich znanych sobie okolicznościach w odpowiedzi na wszystkie pytania umieszczone we wniosku lub skierowane do niego w nnych pismach. Jeżeli Warta zawarła umowę ubezpieczenia pomimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
4. Jeżeli Ubezpieczający udzielił niezgodnych z prawdą odpowiedzi na pytania, o których mowa w ust.3, Warta nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności wynikłe z tego powodu. Jeżeli ubezpieczenie zostało zawarte na podstawie podanych przez Ubezpieczającego umyślnie nieprawdziwych danych Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkodę.
5. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela powyższe postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do przedstawiciela Ubezpieczającego.
6. Zawarcie umowy ubezpieczenia Warta potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

Składka za ubezpieczenie

§ 11

1. Podstawę ustalenia składki za ubezpieczenie stanowi: wysokość sumy ubezpieczenia i indywidualnych limitów ubezpieczenia, okres ubezpieczenia, rodzaj ubezpieczanego ryzyka, zakres ubezpieczenia, przychód brutto z prowadzonej działalności, wysokość franszyzy redukcyjnej oraz inne informacje, które będą istotne dla oceny ryzyka, jeżeli Warta poprosiła Ubezpieczającego o ich przedstawienie; na obniżenie lub podwyższenie składki ma wpływ szkodowość dotychczasowej działalności.
2. Ubezpieczający opłaca składkę w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej.
3. Składkę opłaca się jednorazowo lub w ratach. W przypadku ratalnej opłaty składki w dokumencie ubezpieczenia ustala się wysokość poszczególnych rat i terminy ich płatności.
4. W przypadku odstąpienia od umowy, wypowiedzenia lub rozwiązania umowy Ubezpieczającemu przysługuje proporcjonalny zwrot opłaconej składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

Obowiązki Ubezpieczającego

§ 12

1. Ubezpieczający zobowiązany jest poinformować Wartę niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu siedmiu dni od dnia powzięcia wiadomości, o każdej zmianie informacji podanych we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub w odpowiedzi na prośbę Warty o ich przedstawienie oraz o każdym istotnym zwiększeniu się prawdopodobieństwa powstania odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego objętej umową ubezpieczenia.
2. W razie zajścia zdarzenia, które może spowodować roszczenie poszkodowanego przeciwko Ubezpieczającemu związane z odpowiedzialnością cywilną będącą przedmiotem ubezpieczenia, Ubezpieczający jest zobowiązany:
   1) zapobiec zwiększeniu się szkody w miarę posiadanych środków i możliwości;

2) starać się o ustalenie świadków zdarzenia powodującego szkodę i osób odpowiedzialnych za zdarzenie oraz sporządzić protokół z ustalenia okoliczności zdarzenia powodującego szkodę;
3) poinformować Wartę o zaistnieniu takiego zdarzenia niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu siedmiu dni od powzięcia wiadomości o zdarzeniu;
4) powiadomić Wartę o zgłoszeniu przeciwko niemu roszczenia niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu siedmiu dni od otrzymania takiego zgłoszenia oraz przekazać do Warty wszystkie posiadane dokumenty dotyczące okoliczności związanych z powstałą szkodą wraz z własnym stanowiskiem odnośnie swojej odpowiedzialności za powstałą szkodę;
5) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu siedmiu dni od otrzymania zawiadomienia, poinformować Wartę o wszczęciu przeciwko niemu lub osobie, za którą ponosi odpowiedzialność, postępowania karnego, administracyjnego, dyscyplinarnego lub innego, albo o wystąpieniu poszkodowanego z roszczeniem na drogę sądową;
6) na wniosek Warty udzielić wyjaśnień i dostarczyć, w miarę posiadanych środków i możliwości, dowody niezbędne do ustalenia okoliczności związanych z powstałą szkodę oraz umożliwić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego;
7) przesłać do Warty orzeczenie sądu w sprawie związanej z powstałą szkodą w terminie umożliwiającym Warcie zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego;
8) stosować się do wskazówek pracowników Warty prowadzących postępowanie likwidacyjne dotyczące szkody.

3. W przypadku nie wywiązania się przez Ubezpieczającego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa z obowiązku określonego w ust. 2 pkt 1. TUiR „WARTA" nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. W przypadku nie wywiązania się przez ubezpieczającego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa z obowiązku określonego w ust. 2 pkt 3, Warta może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie jeżeli miało to wpływ na zwiększenie szkody lub uniemożliwiło Warcie ustalenie okoliczności i skutków wypadku, nie dotyczy to uprawnionego do odszkodowania (poszkodowanego).
5. W przypadku nie dopełnienia przez Ubezpieczającego pozostałych obowiązków określonych w niniejszym paragrafie jeśli niedopełnienie takie miało wpływ na powstanie szkody, rozmiar szkody, ustalenie zakresu odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania, Warta jest uprawniona do odmowy wypłaty odszkodowania lub do odpowiedniego zmniejszenia odszkodowania. Powyższe postanowienie nie dotyczy uprawnionego do odszkodowania (poszkodowanego).
6. Uznanie lub zaspokojenie bezpośrednio przez Ubezpieczającego roszczeń poszkodowanego winno nastąpić po uzyskaniu pisemnej zgody Warty. Uznanie lub zaspokojenie roszczeń poszkodowanego przez Ubezpieczającego bez takiej zgody nie ma wpływu na odpowiedzialność Warty z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.
7. Jeżeli w związku z powstałą szkodą Warta zaleciła na piśmie podjęcie określonych środków, możliwych do zastosowania przez Ubezpieczającego, mających na celu zapobieżenie w przyszłości dalszym szkodom a Ubezpieczający nie zastosował się do tego zalecenia, Warta jest uprawniona do odmowy wypłaty odszkodowania lub odpowiedniego zmniejszenia odszkodowania za następne szkody powstałe z takiej

samej przyczyny, chyba że nie zastosowanie się do zalecenia Warty nie miało wpływu na powstanie szkody.

Ustalenie i wypłata odszkodowania.

§ 13

1. Warta wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Odszkodowanie jest płatne w ciągu trzydziestu dni od dnia otrzymania przez Wartę zawiadomienia o zaistnieniu wypadku ubezpieczeniowego.
3. Jeżeli w terminie określonym w ust. 2 wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności bądź wysokości odszkodowania nie jest możliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu czternastu dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Warta powinna wypłacić w terminie określonym w ust. 2.
4. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje tylko w części w stosunku do zgłoszonego roszczenia, Warta zawiadamia o tym pisemnie Ubezpieczającego lub osobę występującą z roszczeniem, wskazując okoliczności i podstawę prawną, uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz informując o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.
5. Jeżeli Ubezpieczający nie wyraża zgody na umotywowaną propozycję Warty dotyczącą uznania roszczeń poszkodowanego lub zawarcia z nim ugody, Warta nie ponosi odpowiedzialności za dodatkowe koszty wynikłe z braku zgody Ubezpieczającego.
6. Jeżeli w umowie ubezpieczenia została ustalona franszyza redukcyjna, Warta wypłaca odszkodowanie z potrąceniem franszyzy redukcyjnej. W przypadku, gdy odszkodowanie nie przekracza franszyzy redukcyjnej, Warta nie jest zobowiązana do wypłaty odszkodowania.

Odstąpienie od umowy, wypowiedzenie, rozwiązanie umowy.

§ 14

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie trzydziestu dni od dnia jej zawarcia, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą - w terminie siedmiu dni od dnia zawarcia umowy.
2. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się przed upływem okresu ubezpieczenia:
   1) jeżeli Warta ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, w razie nie opłacenia składki lub pierwszej raty składki w ustalonym terminie, w drodze pisemnego wypowiedzenia przez Wartę - ze skutkiem natychmiastowym;
   2) w przypadku niezapłacenia w ustalonym terminie kolejnej raty składki, jeśli po upływie tego terminu Warta wezwie Ubezpieczającego do zapłaty składki wyznaczając mu dodatkowy, 7-dniowy termin, liczony od daty otrzymania wezwania do zapłaty, zaś Ubezpieczający nie opłaci składki w tym dodatkowym

terminie – z upływem ostatniego dnia terminu dodatkowo wyznaczonego do zapłaty składki;

3) ust.4w przypadku wyczerpania się sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień § 8 ust. 5;
4) z dniem zakończenia działalności przez Ubezpieczającego, a w przypadku przedsiębiorcy z dniem wykreślenia Ubezpieczającego z właściwego rejestru przedsiębiorców, lub przejęcia przez inny podmiot działalności lub mienia Ubezpieczającego, z którymi związana jest odpowiedzialność cywilna będąca przedmiotem ubezpieczenia.

3. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w ciągu 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
4. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub jej wypowiedzenie albo rozwiązanie przez którąkolwiek ze stron nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Warta udzielała ochrony ubezpieczeniowej.

Roszczenia regresowe Warty

§ 15

1. Z dniem zapłaty przez Wartę odszkodowania roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi na Wartę do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli Warta pokryła tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Warty.
2. Nie przechodzi na Wartę roszczenie Ubezpieczającego do osób, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba, że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

Postanowienia końcowe

§ 16

1. Za zgodą stron umowa ubezpieczenia może zawierać postanowienia dodatkowe odmienne od postanowień OWU. W razie wprowadzenia takich postanowień, OWU mają zastosowanie w takim zakresie, w jakim postanowienia dodatkowe nie stanowią inaczej.
2. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia związane z umową ubezpieczenia Strony powinny składać na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia lub przesyłać listem poleconym, odpowiednio na adres wskazany przez Ubezpieczającego i na adres Makroregionu Warty, który zawarł umowę ubezpieczenia.
3. Skargi i zażalenia mogą być składane przez ubezpieczającego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia w formie pisemnej do:

1) Dyrektora w Pionie Obsługi Klientów Korporacyjnych w Makroregionie, na terenie którego zawarto umowę ubezpieczenia – jeśli dotyczą zawarcia umowy ubezpieczenia;
2) Działu Likwidacji Szkód Klientów Korporacyjnych w siedzibie Makroregionu, który prowadził proces likwidacji szkody – jeśli dotyczą likwidacji szkody.

4. Organy rozpatrujące skargę lub zażalenie udzielają pisemnej odpowiedzi osobie składającej skargę lub zażalenie.
5. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
6. Do umów ubezpieczenia zawartych na podstawie OWU stosuje się prawo polskie.
7. W sprawach nie uregulowanych w OWU stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
8. Niniejsze OWU obowiązują od dnia 30 października 2008 r.

WICEPREZES ZARZĄDU	PREZES ZARZĄDU
Frank FRIPON	*Krzysztof KUDELSKI*

Załącznik Nr 1 do OWU OC

Klauzula Nr 1
Szkody poniesione przez pracowników.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe poniesione przez pracowników w następstwie wypadków przy pracy.
2. Zakres ubezpieczenia niniejszej klauzuli obejmuje również szkody poniesione przez osoby bliskie pracownika wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia pracownika.
3. Warta wypłaca odszkodowanie po pomniejszeniu wysokości szkody o kwotę świadczenia przysługującego poszkodowanemu z tytułu wypadku przy pracy na podstawie Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
4. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody będące następstwem chorób zawodowych.

Klauzula Nr 2
Szkody spowodowane przez wózki widłowe.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe powstałe w związku z posiadaniem, użytkowaniem lub prowadzeniem wózków widłowych, w zakresie nie podlegającym obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.
2. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane przez osoby nie posiadające stosownych uprawnień operatora wózków widłowych.

Klauzula Nr 3
Szkody wyrządzone Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu objętemu tą samą umową ubezpieczenia.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego/Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone innemu Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu, którego odpowiedzialność cywilna ubezpieczona została na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia.
2. Zakres ubezpieczenia niniejszej klauzuli obejmuje szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone wyłącznie w zakresie ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia.

Klauzula Nr 4
Szkody powstałe w związku z wykonywaniem czynności, prac lub usług przez podwykonawcę.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia

o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe powstałe w związku z wykonywaniem czynności, prac lub usług przez podwykonawcę.

2. Zakres ubezpieczenia niniejszej klauzuli obejmuje szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone wyłącznie w zakresie ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia.

Klauzula Nr 5

Szkody wynikłe z wadliwego wykonania czynności, prac lub usług spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe po przekazaniu odbiorcy przedmiotu tych czynności, prac lub usług.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe w okresie ubezpieczenia po przekazaniu odbiorcy przedmiotu czynności, prac lub usług świadczonych przez Ubezpieczającego wynikłe z wadliwego wykonania tych czynności, prac lub usług.
2. W zakresie niniejszej klauzuli Warta ponosi odpowiedzialność, jeżeli przedmiot czynności, prac lub usług został przekazany odbiorcy w okresie ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia obejmuje również wypadki ubezpieczeniowe wynikłe z wadliwego wykonania czynności, prac lub usług, których przedmiot został przekazany odbiorcy w okresach ubezpieczenia poprzednich umów zawartych z Wartą pod warunkiem, że łącznie z poprzednimi umowami tworzy nieprzerwany ciąg kolejnych umów ubezpieczenia zawartych na podstawie OWU z takim samym zakresem ubezpieczenia (rodzaj działalności, zastosowane klauzule lub postanowienia dodatkowe), obejmującym również niniejszą klauzulę.
3. Zakres ubezpieczenia niniejszej klauzuli obejmuje szkody wyrządzone zarówno odbiorcy czynności, prac lub usług, jak również innym poszkodowanym.
4. W razie wątpliwości za moment przekazania odbiorcy przedmiotu czynności, prac lub usług świadczonych przez Ubezpieczającego przyjmuje się chwilę, w której została dokonana ostatnia czynność faktyczna związana z realizacją całości lub formalnie wyodrębnionego etapu tych czynności, prac lub usług.

Klauzula Nr 6

Szkody w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody rzeczowe związane z uszkodzeniem lub zniszczeniem rzeczy ruchomych lub nieruchomości znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego.
2. Zakres ubezpieczenia niniejszej klauzuli obejmuje również szkody związane z utratą rzeczy nie wynikającą z uszkodzenia lub zniszczenia tych rzeczy. Szkody te uznaje się za szkody rzeczowe i stosuje się odpowiednio postanowienia OWU dotyczące uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy.
3. Zakres ubezpieczenia niniejszej klauzuli nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą:

1) rzeczy ruchomych lub nieruchomości, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze;
2) rzeczy ruchomych przekazanych lub udostępnionych Ubezpieczającemu w celu wykonania ich obróbki, naprawy, kontroli, czyszczenia lub innych podobnych czynności w ramach usługi świadczonej przez Ubezpieczającego, spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe podczas dokonywania tych czynności;
3) pojazdów mechanicznych, części składowych lub wyposażenia pojazdów mechanicznych oraz rzeczy pozostawionych w tych pojazdach;
4) wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, planów, zbiorów archiwalnych i kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, dzieł sztuki, futer naturalnych.

4. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikłe z braków inwentarzowych mienia.
5. W razie zaginięcia lub kradzieży rzeczy, o których mowa w ust. 1, Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 48 godzin, powiadomić o zdarzeniu policję pod rygorem ograniczenia lub odmowy wypłaty odszkodowania.

Klauzula Nr 7
Szkody w pojazdach mechanicznych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody rzeczowe związane z uszkodzeniem lub zniszczeniem pojazdów mechanicznych oraz części składowych lub wyposażenia pojazdów mechanicznych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego.
2. Zakres ubezpieczenia niniejszej klauzuli obejmuje również szkody związane z utratą rzeczy, o których mowa w ust. 1, nie wynikającą z uszkodzenia lub zniszczenia tych rzeczy. Szkody te uznaje się za szkody rzeczowe i stosuje się odpowiednio postanowienia OWU dotyczące uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy.
3. Zakres ubezpieczenia niniejszej klauzuli nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą:
   1) pojazdów mechanicznych, części składowych lub wyposażenia pojazdów mechanicznych, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze;
   2) pojazdów mechanicznych oraz części składowych lub wyposażenia pojazdów mechanicznych przekazanych lub udostępnionych Ubezpieczającemu w celu wykonania ich obróbki, naprawy, kontroli, czyszczenia lub innych podobnych czynności w ramach usługi świadczonej przez Ubezpieczającego, spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe podczas dokonywania tych czynności;
   3) wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, planów, zbiorów archiwalnych i kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, dzieł sztuki, futer naturalnych oraz innych rzeczy pozostawionych w pojazdach mechanicznych;

4) pojazdów mechanicznych, części składowych lub wyposażenia pojazdów mechanicznych, jeżeli miejsce postoju pojazdu nie spełniało następujących warunków:
   a) stały nadzór;
   b) pomieszczenie albo plac ogrodzony parkanem z siatki drucianej, murowanym lub innym, oświetlony w porze nocnej;
   c) wjazd zabezpieczony w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem przez osobę nieuprawnioną.

4. W razie zaginięcia lub kradzieży rzeczy, o których mowa w ust. 1, Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 48 godzin, powiadomić o zdarzeniu policję pod rygorem ograniczenia lub odmowy wypłaty odszkodowania.

Klauzula Nr 8
Szkody w rzeczach ruchomych przekazanych lub udostępnionych w celu wykonania obróbki, naprawy, kontroli, czyszczenia lub innych podobnych czynności w ramach usługi świadczonej przez Ubezpieczającego.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody rzeczowe związane z uszkodzeniem lub zniszczeniem rzeczy ruchomych przekazanych lub udostępnionych Ubezpieczającemu w celu wykonania ich obróbki, naprawy, kontroli, czyszczenia lub innych podobnych czynności w ramach usługi świadczonej przez Ubezpieczającego, spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe w okresie ubezpieczenia podczas dokonywania tych czynności.
2. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
   1) związane z uszkodzeniem lub zniszczeniem rzeczy, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze;
   2) związane z uszkodzeniem lub zniszczeniem wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, planów, zbiorów archiwalnych i kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, dzieł sztuki, futer naturalnych;
   3) związane z utratą rzeczy nie wynikającą z jej uszkodzenia lub zniszczenia.

Klauzula Nr 9
Szkody w nieruchomościach, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody rzeczowe związane z uszkodzeniem lub zniszczeniem nieruchomości lub ich części składowych, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze.
2. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
   1) wynikłe z normalnego zużycia rzeczy;
   2) związane z utratą rzeczy lub części składowej nie wynikającą z jej uszkodzenia lub zniszczenia.

Klauzula Nr 10
Szkody w rzeczach ruchomych, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody rzeczowe związane z uszkodzeniem lub zniszczeniem rzeczy ruchomych, z których Ubezpieczający korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze.
2. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
   1) wynikłe z normalnego zużycia rzeczy;
   2) związane z uszkodzeniem lub zniszczeniem: pojazdów mechanicznych, części składowych lub wyposażenia pojazdów mechanicznych, sprzętu elektronicznego w tym komputerowego, wartości pieniężnych, papierów wartościowych, dokumentów, planów, zbiorów archiwalnych i kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju, dzieł sztuki, futer naturalnych;
   3) związane z utratą rzeczy nie wynikającą z jej uszkodzenia lub zniszczenia.

Klauzula Nr 11
Wypadki ubezpieczeniowe spowodowane przez produkty wprowadzone do obrotu przed datą rozpoczynającą okres ubezpieczenia ustalony w pierwszej zawartej z Wartą umowie ubezpieczenia OC za produkt.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe wynikające z wypadków ubezpieczeniowych spowodowanych w okresie ubezpieczenia przez produkty wprowadzone do obrotu przed datą rozpoczynającą okres ubezpieczenia ustalony w pierwszej zawartej z Wartą na podstawie OWU umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej związanej z wprowadzeniem produktu do obrotu.
2. W przypadku, gdy dotychczas zawarte z Wartą na podstawie OWU umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej związanej z wprowadzeniem produktu do obrotu nie tworzą łącznie nieprzerwanego ciągu kolejnych umów ubezpieczenia, za pierwszą umowę, o której mowa w ust. 1, uznaje się umowę zawartą po ostatnim okresie przerywającym ciągłość ubezpieczenia w Warcie.
3. Warta nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli szkoda została wyrządzona przez produkt, którego wadliwość w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia była znana Ubezpieczającemu lub osobie, za którą Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność.

Klauzula Nr 12
Szkody powstałe wskutek trwałego połączenia lub zmieszania wadliwego produktu z innymi rzeczami w celu wytworzenia wyrobu finalnego lub dalszej obróbki wadliwego produktu w celu wytworzenia wyrobu finalnego.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia

o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody powstałe wskutek trwałego połączenia lub zmieszania wadliwego produktu z innymi rzeczami w celu wytworzenia wyrobu finalnego lub dalszej obróbki wadliwego produktu w celu wytworzenia wyrobu finalnego, wymienione w ust. 2.

2. W zakresie niniejszej klauzuli Warta ponosi odpowiedzialność wyłącznie za:
   1) poniesione przez poszkodowanego straty polegające na zmniejszeniu lub utracie wartości rzeczy połączonych lub zmieszanych z wadliwym produktem;
   2) koszty poniesione przez poszkodowanego w celu wytworzenia wyrobu finalnego, z wyłączeniem kosztów zakupu wadliwego produktu, oraz koszty składowania i utylizacji wadliwego wyrobu finalnego;
   3) dodatkowe koszty poniesione przez poszkodowanego w celu usunięcia wadliwości wyrobu finalnego, z wyłączeniem części kosztów odpowiadającej proporcji kosztów zakupu produktu Ubezpieczającego do kosztów wytworzenia wyrobu finalnego w sytuacji, gdyby produkt Ubezpieczającego nie miał wad;
   4) koszty stanowiące różnicę pomiędzy kosztami poniesionymi przez poszkodowanego w celu wytworzenia wyrobu finalnego a ceną sprzedaży tego wyrobu, jeżeli sprzedaż możliwa jest jedynie po cenie niższej niż koszty wytworzenia, z wyłączeniem części kosztów odpowiadającej proporcji kosztów zakupu produktu Ubezpieczającego do kosztów wytworzenia wyrobu finalnego w sytuacji, gdyby produkt Ubezpieczającego nie miał wad.
3. Do szkód objętych zakresem niniejszej klauzuli stosuje się odpowiednio postanowienia OWU dotyczące szkód rzeczowych a przez wypadek ubezpieczeniowy rozumie się zdarzenie polegające na dokonaniu trwałego połączenia lub zmieszania wadliwych produktów z innymi rzeczami lub dokonaniu obróbki wadliwych produktów, z zastrzeżeniem odpowiedniego stosowania pozostałych postanowień OWU dotyczących wypadku ubezpieczeniowego.
4. Warta nie ponosi odpowiedzialności za:
   1) straty/koszty powstałe wskutek opóźnień spowodowanych wadliwością produktu;
   2) utracone korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć gdyby produkt nie był wadliwy;
   3) straty/koszty wynikające z innej przyczyny niż wadliwość produktu.

Klauzula Nr 13
Szkody powstałe wskutek zamontowania, umocowania lub położenia wadliwego produktu polegające na poniesieniu kosztów usunięcia produktu wadliwego i zastąpienia go produktem niewadliwym.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody powstałe wskutek zamontowania, umocowania lub położenia wadliwego produktu polegające na poniesieniu przez poszkodowanego kosztów wymienionych w ust. 2.
2. W zakresie niniejszej klauzuli Warta ponosi odpowiedzialność wyłącznie za:
   1) koszty poniesione przez poszkodowanego w celu usunięcia wadliwego produktu, w tym koszty poszukiwania wadliwego produktu;
   2) koszty poniesione przez poszkodowanego w celu zamontowania, umocowania lub położenia produktu niewadliwego dostarczonego przez Ubezpieczającego lub inny podmiot, z wyłączeniem kosztów zakupu tego produktu.

3. Do szkód objętych zakresem niniejszej klauzuli stosuje się odpowiednio postanowienia OWU dotyczące szkód rzeczowych a przez wypadek ubezpieczeniowy rozumie się zdarzenie polegające na dokonaniu zamontowania, umocowania lub położenia wadliwych produktów, z zastrzeżeniem odpowiedniego stosowania pozostałych postanowień OWU dotyczących wypadku ubezpieczeniowego.
4. Warta nie ponosi odpowiedzialności za:
   1) koszty spowodowane wadliwością produktów zamontowanych, umocowanych lub położonych przez Ubezpieczającego lub osobę, za którą ponosi on odpowiedzialność (w tym podwykonawcę);
   2) koszty powstałe wskutek opóźnień spowodowanych wadliwością produktu;
   3) utracone korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć gdyby produkty nie były wadliwe;
   4) koszty wynikające z innej przyczyny niż wadliwość produktu.

Klauzula Nr 14
Szkody powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego, wymienione w ust. 2.
2. W zakresie niniejszej klauzuli Warta ponosi odpowiedzialność wyłącznie za:
   1) poniesione przez poszkodowanego straty polegające na zmniejszeniu lub utracie wartości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego;
   2) koszty poniesione przez poszkodowanego w celu wytworzenia rzeczy, wadliwych wskutek użycia maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego, oraz koszty składowania i utylizacji tych rzeczy;
   3) koszty poniesione przez poszkodowanego w celu usunięcia wadliwości rzeczy wytworzonych przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego;
   4) koszty stanowiące różnicę pomiędzy kosztami poniesionymi przez poszkodowanego w celu wytworzenia rzeczy przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego a ceną sprzedaży tych rzeczy, jeżeli sprzedaż możliwa jest jedynie po cenie niższej niż koszty wytworzenia.
3. Do szkód objętych zakresem niniejszej klauzuli stosuje się odpowiednio postanowienia OWU dotyczące szkód rzeczowych a przez wypadek ubezpieczeniowy rozumie się zdarzenie polegające na dokonaniu obróbki lub wytworzenia wadliwych rzeczy przy użyciu maszyn lub urządzeń, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem odpowiedniego stosowania pozostałych postanowień OWU dotyczących wypadku ubezpieczeniowego.

4. Warta nie ponosi odpowiedzialności za:
   1) straty/koszty powstałe wskutek opóźnień spowodowanych wadliwością rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego;
   2) utracone korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć gdyby maszyny lub urządzenia wprowadzone do obrotu, serwisowane lub naprawione przez Ubezpieczającego nie były wadliwe;
   3) straty/koszty wynikające z innej przyczyny niż wadliwość maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, serwisowanych lub naprawionych przez Ubezpieczającego.

Klauzula Nr 15
Szkody powstałe w związku z przedostaniem się substancji chemicznych do powietrza, wody lub gruntu.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe, w tym koszty poniesione w celu usunięcia lub neutralizacji substancji chemicznej, powstałe w związku z przedostaniem się substancji chemicznej do powietrza, wody lub gruntu.
2. W zakresie niniejszej klauzuli Warta ponosi odpowiedzialność, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
   1) przyczyna przedostania się substancji chemicznej była nagła, niespodziewana i niezależna od woli Ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność;
   2) rozpoczęcie procesu przedostawania się substancji chemicznej miało miejsce w okresie ubezpieczenia;
   3) przedostanie się substancji chemicznej w sposób pewny, nie budzący wątpliwości zostało stwierdzone przez Ubezpieczającego lub inne osoby w ciągu 72 godzin od chwili rozpoczęcia procesu przedostawania się substancji chemicznej;
   4) szkoda osobowa lub rzeczowa spowodowana przedostaniem się substancji chemicznej ujawniła się w ciągu 72 godzin od chwili rozpoczęcia procesu przedostawania się substancji chemicznej;
   5) roszczenie związane z odpowiedzialnością cywilną objętą zakresem niniejszej klauzuli zostało przekazane do Warty niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 30 dni od rozpoczęcia procesu przedostawania się substancji chemicznej.
3. Przez przedostanie się substancji chemicznej do powietrza, wody lub gruntu rozumie się: emisję, wydzielenie, rozrzucenie, rozpylenie, rozlanie, wyciek, wypompowanie, wylanie, opróżnienie, wtłoczenie, wyrzucenie, usunięcie oraz inne formy uwolnienia substancji chemicznych do powietrza, wody lub gruntu.

Klauzula Nr 16
Szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia

o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń wymienionych w Ustawie o chorobach zakaźnych i zakażeniach.

2. W zakresie niniejszej klauzuli Warta ponosi odpowiedzialność, jeżeli przeniesienie choroby zakaźnej lub zakażenia miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia obejmuje również szkody spowodowane przez choroby zakaźne lub zakażenia przeniesione w okresach ubezpieczenia poprzednich umów zawartych z Wartą pod warunkiem, że łącznie z poprzednimi umowami tworzy nieprzerwany ciąg kolejnych umów ubezpieczenia zawartych na podstawie OWU z takim samym zakresem ubezpieczenia (rodzaj działalności, zastosowane klauzule lub postanowienia dodatkowe), obejmującym również niniejszą klauzulę.
3. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane przeniesieniem choroby Creutzfeldta-Jakoba lub innych encefalopatii gąbczastych.

Klauzula Nr 17
Szkody spowodowane działaniem materiałów wybuchowych lub fajerwerków.

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe spowodowane działaniem materiałów wybuchowych wykorzystywanych w pracach budowlano-montażowych lub wyburzeniowych albo spowodowane działaniem fajerwerków.

Klauzula Nr 18
Wypadki ubezpieczeniowe powstałe poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z wyłączeniem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady i Australii.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Zakres niniejszej klauzuli obejmuje również odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące przedmiotem postępowania i orzeczeń sądów zagranicznych.
3. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady lub Australii oraz szkody będące przedmiotem postępowania i orzeczeń sądów Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady lub Australii, niezależnie od miejsca wypadku ubezpieczeniowego.

Klauzula Nr 19
Wypadki ubezpieczeniowe powstałe na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady lub Australii.

1. Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w tym wyłączeń określonych w §§ 5 - 7, rozszerza się zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody osobowe i rzeczowe

spowodowane przez wypadki ubezpieczeniowe powstałe na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady lub Australii.

2. Warta ponosi odpowiedzialność na podstawie niniejszej klauzuli, jeżeli roszczenia dotyczące wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia zostaną zgłoszone wobec Ubezpieczającego w okresie ubezpieczenia. Jako roszczenie traktuje się dokonane po raz pierwszy pisemne zawiadomienie Ubezpieczającego o szkodzie, do naprawienia której Ubezpieczający może zostać zobowiązany w myśl przepisów prawa.
3. Umowa ubezpieczenia obejmuje również zgłoszone w okresie ubezpieczenia wobec Ubezpieczającego roszczenia dotyczące wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych w okresach ubezpieczenia poprzednich umów, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
   1) poprzednie umowy ubezpieczenia zostały zawarte na podstawie OWU z takim samym zakresem ubezpieczenia (rodzaj produktu i działalności, zastosowane klauzule lub postanowienia dodatkowe), obejmującym również odpowiedzialność cywilną za szkody osobowe lub rzeczowe powstałe na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady lub Australii;
   2) poprzednie umowy ubezpieczenia tworzą łącznie z umową, której okres ubezpieczenia obejmuje datę zgłoszenia roszczenia, nieprzerwany ciąg kolejnych umów zawartych z Wartą.
4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej:
   1) podmiotów mających miejsce zamieszkania, siedzibę, filię, oddział, przedstawicielstwo, agendę, agencję lub w inny sposób umiejscowionych na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady lub Australii;
   2) za szkody powstałe w związku z przedostaniem się substancji chemicznej do powietrza, wody lub gruntu, również w przypadku zmodyfikowania zakresu ubezpieczenia poprzez włączenie Klauzuli Nr 15.
5. Modyfikacja zakresu ubezpieczenia poprzez zastosowanie niniejszej klauzuli może mieć miejsce jedynie w przypadku jednoczesnego zmodyfikowania zakresu ubezpieczenia poprzez zastosowanie Klauzuli Nr 18.

WICEPREZES ZARZĄDU	PREZES ZARZĄDU
Frank Fripon	*Krzysztof KUDELSKI*

WARTA- C1075